

Cydraddoldeb rhwng y rhywiau

Mae cydraddoldeb rhywiol yn thema bwysig iawn yng nghymdeithas heddiw. Mae'n egwyddor syml, sef dylai pobl o bob rhyw fwynhau'r un hawliau a chyfleodd ym mhob agwedd o'u bywydau.

Ond cafodd llawer o destunau crefyddol eu hysgrifennu pan oedd pobl yn gweld pethau'n wahanol. Falle bod dynion a merched arfer â gwisgo'r un fath ers talwm, ond dyna lle oedd cydraddoldeb yn stopio.

A dyma'r union sefyllfa gyda Christnogaeth. Roedd hi wastad yn dipyn o glwb i'r bois. Cafodd yr Eglwys ei sefydlu ar ddysgeidiaeth rannodd Iesu gyda'i ddeuddeg disgybl, ac ie, dynion oedden nhw i gyd!

Mae rhai darnau yn y Testament Newydd yn dangos bod rheolau caeth iawn yn ymwneud â merched, "Rhaid i wragedd gymryd eu dysgu yn dawel gan lwyr ymostwng. Ac nid wyf yn caniatáu i wragedd hyfforddi, nac awdurdodi ar y gwŷr; eu lle hwy yw bod yn dawel". Dyna eiriau'r Apostol Paul, yn ôl y sôn roedd ei bartïon yn llawn hwyl a sbri.

Ond, mae rhannau eraill o'r Beibl yn cynnig barn wahanol, er enghraifft "Oherwydd y mae pob un ohonoch sydd wedi ei fedyddio i Grist wedi gwisgo Crist amdano. Nid oes rhagor rhwng Iddewon a Groegiaid, rhwng caeth a rhydd, rhwng gwryw a benyw, oherwydd un person ydych chiwi oll yng Nghrist Iesu."

Ond nid dynion yn unig oedd mêts mynwesol Iesu, pan atgyfododd o farw'n fyw, y bobl gyntaf aeth e i'w gweld oedd y ddwy Fair.

Felly, pan mae'n dod i reolau'r eglwysi, mae yna safbwyntiau gwahanol ar gael. Yn yr Eglwys Gatholig a'r Eglwys Uniongred er enghraifft, os wyt ti'n ferch, galli di ymroi i Dduw a'r eglwys drwy fynd yn lleian. Ond os wyt ti am fod yn offeiriad? Anghofia fe.

Mae llawer o Gatholigion yn dadlau bod offeiriaid ac esgobion gwrywaidd yn cael eu hordeinio mewn traddodiad di-dor ers amser yr apostolion, a oedd i gyd yn ddynion, a Iesu Grist ei hun. Iddyn nhw, mae swyddogaethau penodol ar gyfer dynion yn sanctaidd ac yn ddigynnewid, dim ots beth mae neb yn ei ddweud.

Yn yr Eglwys Brotestannaidd, yn dilyn dadlau chwyrn, cafodd merched yr hawl i fod yn offeiriaid. Ordeiniodd yr Eglwys yng Nghymru ferched am y tro cyntaf yn un naw naw saith. Ugain mlynedd yn ddiweddarach, cafodd merch ei hordeinio'n esgob am y tro cyntaf.

Mae cymdeithas yn newid o hyd, ond y cwestiwn anodd yw, faint dylai crefydd, sy'n cynrychioli'r tragwyddol, newid gyda chymdeithas?